

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn (sprawozdawca)

SSN Jerzy Kwaśniewski

w sprawie z powództwa M. J.

przeciwko Kompanii Węglowej Spółce Akcyjnej Kopalni Węgla Kamiennego "K." w K.
o rentę wyrównawczą,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych
i Spraw Publicznych w dniu 27 września 2006 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w G.

z dnia 5 kwietnia 2006 r., sygn. akt VIII Pa .../05,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. w sprawie M. J. przeciwko Kompanii Węglowej Spółce Akcyjnej Kopalni Węgla Kamiennego „K.” o rentę wyrównawczą na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 11 stycznia 2006 r. postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2006 r. odrzucił skargę kasacyjną powoda. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny podniósł, że Sąd drugiej instancji ma wynikające z art. 398 § 2 k.p.c uprawnienie badania, czy skarga kasacyjna wniesiona została w terminie, czy spełnione zostały warunki formalne kasacji, a także czy skarga jest dopuszczalna. Konsekwencją wprowadzenia do postępowania kasacyjnego instytucji przedsądu, określonej w art. 398⁹ § 1 k.p.c. jest nałożenie na skarżącego obowiązku zawarcia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, przez przedstawienie skonkretyzowanych okoliczności, uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania (art. 398⁴ § 1 k.p.c.). Zobowiązanie to nie jest tożsame z określonym w art. 398⁴ § 1 pkt 2 obowiązkiem przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ale razem z nimi należy do elementów tworzących skargę kasacyjną i w związku z tym ich niespełnienie skutkuje odrzuceniem skargi bez wzywania do usunięcia braków w tym zakresie. Spełnienie wymogu zawarcia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie należy rozumieć tak samo, jak istniejący poprzednio obowiązek przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania, to znaczy jako konieczność wykazania przez skarżącego, że w konkretnej sprawie występuje przynajmniej jedna z kwalifikowanych okoliczności, określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., które nadają instytucji skargi kasacyjnej cechy środka odwoławczego o charakterze nadzwyczajnym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, które zachowuje aktualność w obecnym stanie prawnym, przyjmuje się, że spełnienie wymogu z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. nie może polegać tylko na odwołaniu się do treści uzasadnienia podstaw kasacyjnych, lecz powinno przybrać formę wyodrębnionego, profesjonalnego, juretycznie poprawnego wywodu, nadającego się do merytorycznej oceny i zajęcia stanowiska. Powoływanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polega nie tylko na sformułowaniu tego zagadnienia, ale i na wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie skarżący przytoczył podstawy skargi, sformułował zagadnienie prawne, zawarł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, lecz go nie uzasadnił. Ten ostatni wymóg nie jest bowiem spełniony poprzez lakoniczne stwierdzenie, że uzasadnieniem wniosku są wskazane podstawy skargi kasacyjnej. Niespełnienie wymagania określonego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. powoduje, że skarga kasacyjna jest dotknięta nieusuwalnym brakiem i z tej przyczyny uległa odrzuceniu zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Pełnomocnik powoda zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego w G. zarzucając mu niesłuszne uznanie, że w skardze kasacyjnej nie zawarto wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz jego uzasadnienia. Skarżący wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego. W uzasadnieniu zażalenia wskazał, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej, wynika zarówno z petitum, jak również z uzasadnienia kasacji i wydaje się być oczywisty. Samo sporządzenie kasacji miało przecież na celu zmianę lub uchylenie wyroku i oczywiste jest, że zamiarem

sporządzającego skargę było to, aby trafiła ona do rozpoznania. Stanowisko Sądu jest o tyle nielogiczne, że zakłada ono, że sporządzając i wnosząc skargę pełnomocnik powoda nie podejmował takich działań, które miały na celu przyjęcie tej skargi do rozpoznania. Formułując wniosek o zmianę lub uchylenie zaskarżonego wyroku pełnomocnik zmierzał zatem do kontroli wyroku Sądu Okręgowego, a kontrola taka możliwa jest poprzez rozpoznanie skargi kasacyjnej. W opinii składającego zażalenie uzasadnienie wniosku stanowią podstawy skargi kasacyjnej, w ramach których pełnomocnik powoda przedstawia budzące wątpliwości zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega uwzględnieniu. W skardze kasacyjnej pełnomocnik powoda, poza powołaniem podstaw skargi w rozumieniu art. 398⁴ § 1 pkt 2, zarzucających wyrokowi Sądu Okręgowego z 11 stycznia 2006 r. naruszenie przepisów prawa materialnego oraz procesowego, sformułował okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej. Stwierdził on mianowicie, że przedstawia okoliczności uzasadniające rozpoznanie skargi kasacyjnej: „Sąd Najwyższy winien wypowiedzieć się, czy zasadnym jest stanowisko Sądu Okręgowego, że powód korzystając ze świadczenia socjalnego pozbawia się możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych w sytuacji, gdy skorzystanie z tego świadczenia socjalnego było następstwem niemożliwości wykonywania przez niego pracy górniczej, za który to stan odpowiedzialność ponosi pozwana”. W następnym akapicie zawarł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, stwierdzając niefortunnie, że jego uzasadnienie stanowią podstawy skargi kasacyjnej „wskazane w powyższym akapicie”. W rzeczywistości jednak „w powyższym akapicie zawarte było lakoniczne (wyżej zacytowane) uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wobec tego nie było podstaw do odrzucenia skargi przez Sąd Okręgowy. Dlatego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na mocy art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.